

**Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia nagłej choroby
dziecka lub wypadku z udziałem wychowanka
obowiązująca
w Niepublicznym Przedszkolu im. Marty Robin w Olszy.**

• **Definicje dotyczące przedmiotu procedury.**

Wypadek dziecka – nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania dziecka pod opieką nauczyciela, pomocy nauczyciela:

1. na terenie przedszkola;
2. poza terenem przedszkola (wycieczki: piesze, środkami komunikacji; spacer-y- wyjścia pod opieką nauczyciela w ramach pracy przedszkola).

Kategorie wypadków z uwzględnieniem oceny ich skutków dla zdrowia i życia dziecka:

1. **lekki** - brak w ocenie wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie otarcie, zadrapanie, lekkie skaleczenie, niezgłaszanie przez dziecko żadnych dolegliwości, brak obserwowanych zachowań dziecka, budzących niepokój o jego zdrowie i życie, nienoszących znamion zagrożenia - zakwalifikowane do udzielenia pierwszej pomocy / z wykorzystaniem środków dostępnych w apteczce pierwszej pomocy/, prowadzenia obserwacji dziecka i zgłoszenia rodzicom;
2. **wypadek ciężki** - widoczne obrażenia wywołane przyczyną zewnętrzną - urazy, uszkodzenia ciała, np. rana cięta, kłuta kończyn, twarzy, podejrzenie złamania, zwichnięcia, zasinienie, wylew podskórny, krwotok, zanik oddechu, wstrzymanie pracy serca, uszkodzenia powłok brzusznych, niepokojące objawy - zgłaszane przez dziecko dolegliwości zdrowotne, zmiany zachowania dziecka sugerujące wstrząśnienie mózgu, zakłócenia pracy organów wewnętrznych, omdlenia, całkowita lub częściowa niezdolność do kontaktu werbalnego, wzrokowego, samodzielnego poruszania się, zniekształcenia ciała itp.) lub inne zachowania budzące niepokój o zdrowie i życie dziecka - zakwalifikowany do udzielenia pierwszej pomocy, wezwania pogotowia ratunkowego, zgłoszenia rodzicom /prawnym opiekunom/;
3. **wypadek śmiertelny**;
4. **wypadek indywidualny** lub **zbiorowy** [co najmniej dwoje dzieci uczestnikami wypadku]

Ostateczną decyzję o kwalifikacji- kategoryzacji wypadku podejmuje nauczyciel.

Nagła choroba dziecka - stwierdzony przez nauczyciela w trakcie pobytu dziecka w przedszkolu pogorszony stan zdrowia [stopniowo w czasie lub często w sposób nagły] ,
symptomy świadczące o dolegliwościach, zaburzeniach funkcjonowania dziecka,
zgłaszane przez
wychowanka dolegliwości zdrowotne.

- **Cele procedury**

Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników przedszkola, innych osób współpracujących z pracownikami placówki - gwarantujących poszkodowanemu dziecku należyłą opiekę i niezbędną pomoc w sytuacji wystąpienia nagłej choroby lub wypadku z jego udziałem.

- **Zakres**

Procedura obejmuje i reguluje działania pracowników przedszkola w sytuacji zaistnienia wypadku dziecka.

- **Osoby odpowiedzialne za respektowanie procedury:**

- nauczyciel;
- pracownik niepedagogiczny /pomoc nauczyciela/;
- dyrektor przedszkola

- **Opis działań proceduralnych na okoliczność wypadku z udziałem dziecka:**

I. Zadania pracowników przedszkola

Nauczyciel, który powziął decyzję o powiadomieniu o wypadku dziecka:

1. **Niewzłocznie udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy**, zgodnie z zasadami udzielania pierwszej pomocy, poznanymi w ramach odbytego szkolenia BHP oraz zgodnie z ogólnymi zasadami postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach [zasady stanowią załączniki do procedury – załącznik **nr 1** i załącznik **nr 2**),
2. Powiadamia rodziców dziecka o zaistniałym zdarzeniu – podając miejsce, stwierdzony skutek dla zdrowia i życia dziecka.
3. Na podstawie rozmowy [telefonicznej lub bezpośredniej – wynikającej z bezpośredniego zgłoszenia się rodzica na miejsce zdarzenia] podejmuje z nim decyzje, dotyczące:
 1. potrzeby wezwania pogotowia;
 2. potrzeby wcześniejszego przyjazdu rodzica;
 3. godziny odbioru dziecka w dniu zdarzenia;
 4. informuje o podjętych już działaniach, podjętych decyzjach, działaniach, np. dotyczących wezwania pogotowia.
4. Nauczyciel sprowadza fachową pomoc medyczną (pogotowie ratunkowe):
 - w przypadku zakwalifikowania przez siebie wypadku do kategorii wypadku ciężkiego, śmiertelnego - jak najszybciej od chwili zdarzenia;
 - w sytuacji zakwalifikowania zdarzenia do kategorii lekkiego, ale w toku obserwacji budzącego niepokój i przypuszczenia o zagrożeniu zdrowia lub życia dziecka;

- wobec decyzji rodzica /opiekuna prawnego/ o wezwaniu pogotowia ratunkowego, nawet w sytuacji zakwalifikowania przez siebie zdarzenia do kategorii wypadku lekkiego;
- w sytuacji braku kontaktu z rodzicem i zakwalifikowaniu przez siebie wypadku, jako wymagającego pomocy pogotowia ratunkowego;
- w każdej sytuacji, w której posiadany zakres wiedzy i doświadczeń z zakresu udzielania pierwszej pomocy uznany jest za niewystarczający do zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanego dziecka.
 5. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora przedszkola.
 6. Sam ma także obowiązek sprawowania bezpieczeństwa nad pozostałymi wychowankami.
 7. Opiekę nad dziećmi w trakcie działań nauczyciela zapewnia także dyrektor obecny na terenie placówki.
 8. O ile wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub wykorzystywanych urządzeń, środków dydaktycznych-nauczyciel zabezpiecza miejsce wypadku /pozostawia je nienaruszone do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy/.
 9. Nauczyciel dokumentuje fakt zgłoszenia wypadku rodzicowi /prawnemu opiekunowi/ w „Ewidencji kontaktów z rodzicami w sytuacji wypadku lub choroby dziecka”- [wzór stanowi załącznik nr 3 do procedury].
 10. Nauczyciel uczestniczy w postępowaniu powypadkowym, prowadzonym przez komisję powypadkową w zakresie przewidzianym w tym przypadku.
- Jeżeli wypadek zdarzył się poza terenem sali przedszkolnej, wszystkie stosowne i analogiczne decyzje, działania podejmuje nauczyciel – kierownik /opiekun / grupy/.
- W sytuacji stwierdzenia przez nauczyciela wystąpienia u wychowanka choroby, nauczyciel realizuje działania, określone w opisie działań, dotyczących wypadku.

Niezależnie od dokonanej kategoryzacji zdarzenia nauczyciel zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania o każdym zaistniałym zdarzeniu – wypadku, chorobie rodziców /prawnych opiekunów/ wychowanka!!!

TYLKO I WYŁACZNIE RODZIC MOŻE ODWOŁAĆ PRZYJAZD POGOTOWIA RATUNKOWEGO!!!

II. Zadania dyrektora przedszkola w działaniach, związanych z procedurą:

1. Odnotowuje informację uzyskaną od nauczyciela w „Ewidencji kontaktów z nauczycielami przedszkola na okoliczność choroby lub wypadku z udziałem dziecka” [wzór stanowi załącznik nr 4 do procedury].
2. W sytuacji otrzymania od nauczyciela informacji o zdarzeniu wypadku, choroby, skategoryzowanej przez nauczyciela jako wypadek lekki – udziela pomocy w zakresie wymaganym zaistniałą sytuacją, monitoruje, zasięga informacji w sfinalizowaniu działań podjętych przez nauczyciela.
3. W sytuacji zgłoszenia przez nauczyciela wypadku ze skutkami cięższymi dla zdrowia i życia dziecka, wypadku zbiorowego – udziela jak najszybciej pośredniej i bezpośredniej, w ramach dostępnych organizacyjnie i czasowo, pomocy nauczycielowi.
4. W sytuacji wypadku śmiertelnego, ze skutkiem ciężkim lub wypadku zbiorowego natychmiast powiadamia o zdarzeniu prokuratora,

- inspektora BHP lub w sytuacji niemożności kontaktu z nimi – bezpośredni organ prowadzący.
5. O wypadku, chorobie wychowanka, mających swoje podłoże w zatruciu – powiadamia także lokalnego inspektora sanitarnego.
 6. W najszybszym czasie od pozyskania wiadomości o wypadku przybywa na miejsce zdarzenia, o ile w trakcie zdarzenia przebywał poza terenem zdarzenia.
 7. Na miejscu zdarzenia powołuje członków zespołu powypadkowego, przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza związaną z tym dokumentację powypadkową.

III. Opis działań powypadkowych.

1. Skład zespołu komisji powypadkowej :
 - przewodniczący zespołu komisji – dyrektor przedszkola
 - pracownik przedszkola
 - przedstawiciel organu prowadzącego
 - o ile jest to możliwe inspektor BHP
2. Zespół powypadkowy przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową:
 - Przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania.
 - Jeżeli świadkami są dzieci- ich przesłuchanie odbywa się w obecności nauczyciela.
 - Protokół z przesłuchania wychowanków odczytuje się w obecności dziecka – świadka i jego rodziców /opiekunów prawnych wychowanków/.
 - Sporządza szkic sytuacyjny lub fotografie miejsca wypadku [dotyczy to sytuacji, określonej w pkt. I.1.8.]
 - Uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego znajdowało się dziecko w chwili wypadku.
 - Uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych przez dziecko obrażeń oraz określeniem rodzaju wypadku.
 - Sporządza protokół powypadkowy [stanowiący załącznik nr 5 do procedury].
 - Dokonuje wpisu wypadku do rejestru wypadków przedszkola.
3. W sprawach spornych:
 - Rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu komisji powypadkowej.
 - Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem zespołu, może złożyć odrębne zdanie, które odnotowuje się w protokole powypadkowym.
4. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego przewodniczący zespołu powiadamia rodziców/prawnych opiekunów/ poszkodowanego dziecka, którzy potwierdzają ten fakt złożeniem podpisu w protokole.
5. Protokół doręcza się rodzicom /prawnym opiekunom/ poszkodowanego dziecka, którzy potwierdzają to swoim podpisem w protokole.
6. Kuratorowi/ właściwemu wizytatorowi/ dostarcza się protokół na ich wniosek.

7. Jeden egzemplarz protokołu znajduje się w dokumentacji powypadkowej u dyrektora przedszkola.
8. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu wypadkowego osoby, którym został on doręczony mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu /są o tym poinformowani przy odbiorze protokołu/.
9. Zastrzeżenia te składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub składa na piśmie do przewodniczącego zespołu powypadkowego.
10. Zastrzeżenia te mogą dotyczyć, w szczególności:
 - niewykorzystania wszystkich środków dowodowych, niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego;
 - sprzeczności istotnych ustaleń z zebraniem materiałem dowodowym.
11. Zastrzeżenia rozpatrywane są w wyniku konsultacji przewodniczącego komisji powypadkowej, inspektora BHP, koordynatora głównego projektu. Wynik rozpatrzenia przekazuje na piśmie osobie zgłaszającej zastrzeżenia przewodniczący zespołu powypadkowego.
12. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń przewodniczący może:
 - zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych;
 - powołać nowy zespół celem przeprowadzenia ponownego postępowania powypadkowego.
13. Dyrektor przedszkola przechowuje dokumentację oraz rejestr wypadków, odpowiednio do wzoru, określonego w rozporządzeniu MENiS z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. [z późn. zm.] .
14. Realizuje działania zapobiegawcze, prewencyjne - omawia z pracownikami przedszkola okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki, niezbędne ich zapobieżeniu.

IV. Zasady gromadzenia, przechowywania dokumentacji i dokumentowania zdarzeń wypadkowych.

Rodzaj dokumentacji	Osoba odpowiedzialna za prowadzenie dokumentu	Osoba odpowiedzialna za przechowywanie dokumentacji i udostępnianie osobom upoważnionym, miejsce przechowywania dokumentacji.
Ewidencja kontaktów z rodzicami w sytuacji wypadku lub choroby dziecka”- [wzór - załącznik nr 3 do procedury].	Nauczyciel	Nauczyciel – przechowywanie dokumentacji na terenie przedszkola Udostępnianie – nauczyciel po zasięgnięciu informacji od dyrektora przedszkola o zakresie kompetencji Miejsce – dokumentacja w siedzibie przedszkola
Dokumentacja powypadkowa, w tym: Protokół powypadkowy [wzór - załącznik nr 4 do procedury]	Dyrektor przedszkola	Dyrektor przedszkola Siedziba przedszkola
Rejestr wypadków	Dyrektor przedszkola	Dyrektor przedszkola Siedziba przedszkola

Protokoły pokontrolne	Dyrektor przedszkola Instytucje zewnętrzne upoważnione do kontroli	Dyrektor przedszkola Siedziba przedszkola
-----------------------	---	--

V. Techniki i narzędzia monitorowania w odniesieniu do działań zapobiegawczych i kontrolnych

Zakres merytoryczny i organizacyjny	Osoby odpowiedzialne
Obserwacje bieżące i okresowe pod względem BHP, Ppoż. /pomieszczenia, wyposażenie, zabawki, pomoce dydaktyczne, wykorzystywane urządzenia /.	Nauczyciel Dyrektor przedszkola Instytucje zewnętrzne upoważnione do kontroli
Analiza, kontrola dokumentacji prowadzonej w ramach obowiązujących procedur, warunkujących bezpieczeństwo wychowanków przedszkola.	Dyrektor przedszkola Instytucje zewnętrzne upoważnione do kontroli
Obserwacje wycinkowe sposobu przestrzegania zakresu obowiązków przez pracowników przedszkola oraz procedur, warunkujących bezpieczeństwo i higienę wychowanków placówki.	Dyrektor przedszkola Instytucje zewnętrzne upoważnione do kontroli

1. Procedura obowiązuje wszystkie strony wymienione w procedurze.
2. Osoby zobowiązane do respektowania procedury zobowiązują się na piśmie do jej bezwzględnego respektowania.
3. Procedura wchodzi w życie z dniem **1 września 2020r.**
4. Wszelkie zmiany w procedurze, wynikające z ewaluacji jej skuteczności i przydatności wnoszone mogą być w formie pisemnego aneksu.

pieczęć przedszkola

OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA PRZY UDZIELANIU PIERWSZEJ POMOCY POSZKODOWANYM W WYPADKU

1. Udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanemu w wypadku jest prawnym obowiązkiem każdego.
2. Należy zachować spokój, nie wpadać w panikę.
3. Należy usunąć poszkodowanego z miejsca zagrożenia.
4. W razie stwierdzenia niemożności udzielenia poszkodowanemu pierwszej pomocy, należy zorganizować ją samemu, zawiadamiając placówkę służby zdrowia, pogotowie lub kogoś, kto potrafi jej udzielić.
5. Poszkodowanemu należy zapewnić spokój, odsunąć z otoczenia zbędne osoby, zapewnić poszkodowanemu ciepłe okrycie.
6. Nie wolno lekceważyć nawet drobnych skaleczeń, każde z nich starannie i prawidłowo zaopatrzyć.
7. W przypadku porażenia prądem, braku oddechu, braku pracy serca, krwotoku, zatrucia i innych urazów – bezwzględnie wezwać pogotowie ratunkowe.
8. Do chwili przybycia lekarza nie przerywać rozpoczętego sztucznego oddychania.
9. Poszkodowanego z krwotokiem wolno tylko prznosić lub przewozić.
10. Poszkodowanemu z utratą świadomości nie wolno podawać żadnych leków.
11. W przypadku podejrzeń uszkodzenia kręgosłupa nie wolno bez koniecznej potrzeby i przyczyny zmieniać pozycji poszkodowanego.
12. Nie wolno pozostawiać poszkodowanego bez opieki.

UDZIELANIE PIERWSZEJ POMOCY

Badanie poszkodowanego.

Wszystkie czynności wykonujemy, obserwując twarz poszkodowanego i reakcję bólową w miejscach urazów.

- Zakładamy rękawiczki jednorazowe.
- Ustawiamy się bokiem do poszkodowanego.
- Kładąc rękę na ramieniu poszkodowanego pytamy, czy nas słyszy i co mu się stało.
- Sprawdzamy tętno na tętnicy szyjnej /min.10 sek./ i oddech , patrzymy na klatkę piersiową.
- Sprawdzamy, czy poszkodowany nie ma urazu kręgosłupa szyjnego.
- Sprawdzamy, czy poszkodowany nie ma rany na głowie /ruch obiema rękami od karku do czoła i patrzymy na rękawiczki, czy nie ma na nich śladów krwi/.
- Udrażniamy górne drogi oddechowe.
- Sprawdzamy kręgosłup.
- Sprawdzamy odcinek piersiowy.
- Sprawdzamy odcinek lędźwiowy.
- Wydajemy polecenie poszkodowanemu, aby złączył nogi /jeżeli tego nie uczyni zachodzi przypuszczenie o złamaniu, uszkodzeniu kręgosłupa/
- Sprawdzamy na gołej skórze obojczyki poszkodowanego.
- Robimy delikatnie kołyskę barkową.
- Sprawdzamy żebra poszkodowanego, uciskając pod pachami i pod biustem u kobiet, a u mężczyzn - klatkę piersiową.
- Jedną ręką sprawdzamy brzuch poszkodowanego, delikatnie uciskając w dwóch lub trzech miejscach.
- Robimy bardzo delikatnie kołyskę miednicy.
- Ręce poszkodowanego składamy w literę „U” , delikatnie ruszając stawami.
- W ten sam sposób sprawdzamy nogi, dodatkowo delikatnie nimi poruszając.
- Sprawdzamy tętno i oddech poszkodowanego.

.....
pieczęć przedszkola

Ewidencja kontaktów nauczyciela z rodzicami w sytuacji wystąpienia wypadku lub choroby dziecka uczęszczającego do Niepublicznego Przedszkola im. Marty Robin w Olszy

Data dokonania zgłoszenia	Zakres kontaktu – wypadek/choroba	Krótki opis dotyczący kontaktu	Podpis rodzica

.....
pieczęć przedszkola

PROTOKÓŁ POWYPADKOWY

1. Zespół powypadkowy w składzie:

1)
(imię i nazwisko, stanowisko)

2)
(imię i nazwisko, stanowisko)

dokonał w dniach ustaleń dotyczących
okoliczności przyczyn wypadku, jakiemu w dniu
o godz. uległ(a)

.....
(imię i nazwisko wychowanka)

.....
(nazwa przedszkola/

urodzony(a) zamieszkały(a)

.....
(adres zamieszkania wychowanka)

2. Rodzaj wypadku (śmiertelny, zbiorowy, ciężki)

3. Rodzaj urazu i jego opis

4. Udzielona pomoc

5. Miejsce wypadku

6. Rodzaj zajęć, w trakcie których dziecko uległo wypadkowi

Opis wypadku z podaniem jego przyczyn

7. Imię i nazwisko osoby /nauczyciela, pomocy nauczyciela/ sprawującej nadzór nad
poszkodowanym
w chwili wypadku

8. Czy osoba /nauczyciel/ sprawująca bezpośrednią pieczęć nad
poszkodowanym.....
była obecna w chwili wypadku w miejscu, w którym zdarzył się wypadek (jeżeli nie -
podać, z jakiej
przyczyny)

9. Świadkowie wypadku :

1)
(imię i nazwisko, miejsce zamieszkania)

2)

3)

10. Zastosowane środki zapobiegawcze

11. Poszkodowanego, jego rodziców (prawnych opiekunów) pouczono o możliwości, sposobie i terminie złożenia zastrzeżeń.

Podpisy /czytelne/ pouczonych:

1)

2)

12. Wykaz załączników do protokołu, w tym ewentualnych

zastrzeżeń, jeżeli złożono je na piśmie:

1)

2)

.....

.....

.....

13. Data podpisania protokołu:

Podpisy /czytelne/ członków zespołu:

1)

2)

3).....

Potwierdzenie przez osoby uprawnione /czytelne podpisy/:

1) zaznajomienia się z protokołem i innymi materiałami postępowania powypadkowego:

.....

.....

2) złożenia zastrzeżeń na piśmie:

.....

3) otrzymania protokołu:

.....

.....
/czytelny podpis osoby sporządzającej protokół/